

Назва дисципліни, обсяг у кредитах ЄКТС	Організація управління природоохоронною діяльністю, 180/6
Загальна інформація про викладача	Сорока Максим Леонідович канд. техн. наук, асистент кафедри «Хімія та інженерна екологія», с.н.с. ГНДЛ «Охорона навколишнього середовища на залізничному транспорті»; 3731576 ecodiit@gmail.com
Семестр, у якому можливе(планується) вивчення дисципліни	8 семестр
Факультет/ННЦ, студентам яких пропонується	Промислове та цивільне будівництво
Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Загальні компетентності:</p> <p>K01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>K06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>K09. Здатність працювати в команді</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>K17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>K19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.</p> <p>K22. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.</p> <p>K24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>K26. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p> <p>ПР04. Компілювати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.</p> <p>ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p>

	<p>ПР14. Уміти формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату.</p> <p>ПР18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>ПР20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.</p> <p>ПР22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості.</p> <p>ПР23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.</p>
Опис дисципліни	
<p>Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни</p>	<p>Потребує успішного засвоєння (на рівні не нижче D/E) циклу професійних дисциплін: «Екологія та неоекологія», «Економіка природокористування», «Екологічна безпека», «Моніторинг довкілля», «Природоохоронне законодавство та екологічне право», «Утилізація та рекуперація відходів».</p>
<p>Основні теми дисципліни</p>	<p>Програма дисципліни передбачає вивчення таких основних змістовних модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методологія та теоретичні основи управління 2. Державна система управління природними ресурсами та екологічною безпекою в Україні 3. Дозвільна система природокористування та управління природоохоронною діяльністю суб'єктів господарювання 4. Управління природоохоронною діяльністю на глобальному рівні <p>Лекції (32 академічні години):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до управління природоохоронною діяльністю 2. Процес та технологія управління складними системами. 3. Державна система охорони навколишнього природного середовища в Україні. 4. Державний нагляд та контроль за дотриманням природоохоронного законодавства. 5. Дозвільна система – як модель державного управління природокористуванням та екологічною безпекою в Україні 6. Державна дозвільна система у галузі охорони атмосферного повітря в Україні 7. Державна дозвільна система у галузі охорони та відтворення водних ресурсів в Україні 8. Державна система спостережень за станом навколишнього природного середовища та використанням природних ресурсів України. 9. Організація системи статистичних спостережень на підприємстві. Календар еколога підприємства. 10. Оцінка впливу на довкілля та залучення громадськості до процесів управління природоохоронною діяльністю. 11. Класифікація природоохоронних заходів в Україні. 12. Міжнародні стандарти екологічного управління.

	<p>Стандарти серії ISO 14000.</p> <p>13. Екологічна політика на міжнародному та національному рівнях.</p> <p>Практичні заняття (32 академічні години)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація документообігу та вимоги до адміністративно-розпорядчих документів суб'єктів господарювання. 2. Складання уніфікованих форм актів за результатами заходів нагляду та контролю. 3. Порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві. 4. Організація технічної експлуатації та паспортизація установок очистки газу на підприємстві. 5. Організація та порядок отримання дозволу на спеціальне водокористування. 6. Порядок обґрунтування виробничої потреби у воді та використання індивідуальних норм водоспоживання та водовідведення. 7. Складання звітів про викиди забруднюючих речовин і парникових газів у атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел викидів (форма 2-ТП(повітря)). 8. Складання звітів про використання води (форма 2-ТП(водгосп) та 7-ГР). 9. Первинний облік утворення відходів суб'єктів господарювання (форма 1-відходи). 10. Первинний облік витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічних платежів (форма 1-ековитрати). 11. Організація процедури ОВД <p>Самостійна робота (116 академічних годин)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи, функції та методи управління складними системами. 2. Ієрархічні системи та комунікація органів управління. 3. Державна дозвільна система у галузі охорони ґрунтово-земельних ресурсів та використання надр України. 4. Державна система управління лісовими ресурсами в Україні 5. Управління збереженням та відтворенням тваринного та рослинного світу в Україні. Система державного управління територіями ПЗФ України. 6. Організація діяльності громадських інспекторів з охорони довкілля. 7. Управлінські аспекти Стратегії сталого розвитку. 8. Організація еколого-економічної діяльності на міжнародному рівні. <p>Навчальна дисципліна передбачає виконання командного творчого завдання у форматі контрольної роботи.</p>
Мова викладання	Українська
Список основної та додаткової літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст.546. Зі змінами. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>

2. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 29, ст.389. Зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
3. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Державною екологічною інспекцією. ПКМУ від 6 березня 2019 р. № 182. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/182-2019-п>
4. Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів. ПКМУ від 17 вересня 1996 р. N 1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-96-п>
5. Інструкція про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві. Наказ Мінприроди України від 10 лютого 1995 р. N 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0061-95>
6. Порядок проведення та оплати робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку підприємств, установ, організацій та громадян - підприємців, які отримали такі дозволи. ПКМУ від 13 березня 2002 р. N 302. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2002-п>
7. Акт складений за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. Наказ Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 26 листопада 2019 року № 450. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1293-19>
8. Порядок видачі дозволів на спеціальне водокористування. ПКМУ від 13 березня 2002 р. N 321. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/321-2002-п>
9. Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях. Наказ Міністерства юстиції України 18.06.2015 № 1000/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15/paran15?lang=en>
10. ДСТУ 4163-2003. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів.
11. Порядок ведення державного обліку водокористування. Наказ Мінприроди України від 16.03.2015 № 78. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0382-15>
12. Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження N 1-небезпечні відходи "Звіт про утворення, оброблення та утилізацію відходів I-III

	<p>класів небезпеки". Наказ Державного комітету статистики України від 24.10.2006 N 494. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1195-06/conv</p> <p>13. Форма державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря)(річна) "Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів". Наказ Державного комітету статистики України від 18 грудня 2019 року N 405. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2019/405/405_2019.htm</p> <p>14. Екологічне управління: підручник / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін. – К.: Либідь, 2004. – 432 с.;</p> <p>15. Організацій управління в екологічній діяльності: підручник для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / Н. В. Максименко, В. В. Задніпровський, О. М. Клименко. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Карабіна, 2008. – 340 с.;</p>
--	---